

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2002-1-37 (Menfi Tespit)

Karar Sayısı : 02-26/263-103

Karar Tarihi : 30.4.2002

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, R.Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER, Mustafa PARLAK, Prof.Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL

B- RAPORTÖR: Cengiz SOYSAL

C- BİLDİRİMDEBULUNAN:- Selyak Petrol Ürünleri Üretim ve Pazarlama A.Ş.
Oycan Plaza Ayazağa Mah. Eski Büyükdere Cad.
No:15 Kat 7 80670 Maslak-İstanbul

- Total Oil Türkiye A.Ş.
Oycan Plaza Ayazağa Mah. Eski Büyükdere Cad.
No:15 Kat 7 80670 Maslak-İstanbul

- Total Outre Mer S.A.
Temsilcisi: Dr. Bülent ÖZDİREKCAN ve Av. Nazan Candaner ELVER
Yapı Kredi Plaza B Blok K:6 Büyükdere Cad.
80620 Levent-İstanbul

D- TARAFLAR: - Motorlu Araçlar İmal ve Satış A.Ş.
Büyükdere Cad. No:175 Levent-İstanbul
- Ordu Yardımlaşma Kurumu
Ziya Gökalp Cad. No:64 Kurtuluş-Ankara
- Total Outre Mer S.A.
24, Cours Michelet 92800 Puteaux FRANSA

E- DOSYA KONUSU: TotalFinaElf S.A. grubunun Selyak Petrol Ürünleri Üretim ve Pazarlama A.Ş.'ye ait hisselerin %32'lik kısmını Ordu Yardımlaşma Kurumu ve Motorlu Araçlar İmal ve Satış A.Ş.'den satın almasına ilişkin hisse devir anlaşmasına menfi tespit belgesi verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 22.3.2002 tarih ve 1347 sayılı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. ve 8. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 8.4.2002 tarih ve 2002-1-37/MM-02-CS sayılı Menfi Tespit Raporu, 11.4.2002 tarih, REK.0.05.00.00/37 sayılı Başkanlık önergesi ile 02-26 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Total Oil Türkiye A.Ş. ve Selyak Petrol Ürünleri Üretim ve Pazarlama A.Ş.'nin birleşme işlemini gerçekleştirme amacı ile

Total Outre Mer S.A. tarafından Selyak Petrol Ürünleri Üretim ve Pazarlama A.Ş.'nin sermayesinin %25'ini Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK)'ndan ve %7'sini Motorlu Araçlar İmal ve Satış A.Ş. (MAİS)'den devralmasına ilişkin olarak yapılan hisse devir anlaşmasına menfi tespit belgesi verilebileceği ifade edilmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde; akaryakıt (jet yakıtı dışındaki siyah ve beyaz ürünler) ve madeni yağ pazarları ilgili ürün pazarları olarak belirlenmiş, ilgili coğrafi pazar ise Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tesbit edilmiştir.

H.2. Yapılan İşlemler

TotalFina S.A. ve Elf Aquitaine S.A. şirketlerinin dünya çapındaki birleşmelerini takiben, Total Oil Türkiye A.Ş. (Total) Selyak Petrol Ürünleri Üretim ve Pazarlama A.Ş.'yi (Elf-Selyak) devralmış, bu devir işlemine Rekabet Kurulu'nun 2.5.2000 tarih ve 00-16/159-81 sayılı kararı ile izin verilmiştir. Söz konusu işlem neticesinde Elf-Selyak'ın hisse yapısı aşağıdaki şekilde oluşmuştur.

Tablo 1- Elf-Selyak'ın hisse yapısı

Ortak	Payı
Elf Union Ocean	%68
OYAK	%25
MAİS	% 7

Elf Union Ocean'ın hisselerinin %100'ü TotalFinaElf S.A.'nın kontrolünde bulunan Elf Aquitaine S.A.'ya aittir. Dolayısıyla, söz konusu işlemler neticesinde Total ve Elf-Selyak firmalarını TotalFinaElf S.A. kontrol etmektedir. Bununla birlikte, Total ve Elf-Selyak firmaları günümüze kadar iki ayrı tüzel kişilik olarak Türkiye'deki faaliyetlerini devam ettirmişlerdir.

Söz konusu başvurunun konusunu ise, Total ve Elf-Selyak şirketlerinde yönetimlerin organizasyonunu kolaylaştırmak amacıyla iki firmanın birleşmesini sağlamak üzere yapılan işlemler oluşturmaktadır. Bu işlemler çerçevesinde, Total Outre Mer S.A. (hisselerinin %99.99'u TotalFinaElf S.A.'ya aittir), OYAK ve MAİS'in Elf-Selyak'da sahip olduğu toplam %32 oranındaki hisseleri devir alacaktır. Bu çerçevede, Elf-Selyak'ın hisselerinin %100'ü TotalFinaElf S.A.'ya geçecek ve daha sonra Total'in Elf-Selyak'ı devir almasıyla Türkiye'deki birleşme işlemi tamamlanacaktır.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Başvuruya konu olan devralma işlemi ile TotalFinaElf S.A. grubu, hali hazırda sahip olduğu %68 oranındaki hisse ile kontrolünde bulunan Elf-Selyak'ın geri kalan %32 oranındaki hisselerini OYAK ve MAİS'den alacaktır. Başka bir ifadeyle, Elf-Selyak'ın kontrolünde herhangi bir değişiklik olmaması nedeniyle söz konusu hisse devir işlemi 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında bir devralma işlemi değildir.

Bununla birlikte, söz konusu hisse devir işleminin gerçekleştirilmesi aşamasında taraflar arasında yapılan anlaşmanın 6.1.6. maddesinde, devreden tarafa, Türkiye akaryakıt ve madeni yağ pazarlarında 1 yıl süreyle rekabet yasağı getirildiği görülmektedir. Ayrıca devreden taraflar 3 yıl boyunca da Elf-Selyak çalışanlarına teklif götürmeyecek ve iş vermeyecektir.

Devralınan teşebbüsün değerinin eksiksiz olarak alıcıya geçmesi için getirilen düzenlemeler "yan sınırlamalar" olarak tanımlanmakta ve bu tür kısıtlamalar, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değil, 7. maddesi çerçevesinde ilgili olduğu işlemle birlikte değerlendirilmektedir. Genellikle devir işlemi ile sadece hisselerin ya da ticaret yerinin değil, müşteri bilgileri, mevki, itibar ve sair gayrimaddi unsurların ve know-how gibi kayıtlı olmayan hakların da devrinin söz konusu olması halinde, devir işlemi sonrasında devir alanın bu işlem için ödediği bedelin değerini koruması için devreden tarafa bir süre rekabet yasağının getirildiği görülmektedir. Ancak bu düzenlemelerin yan sınırlama olarak kabul edilmesi için yalnız taraflar açısından kısıtlayıcı, yoğunlaşmayla doğrudan ilgili, işlemin yürütülmesi için zorunlu, kapsamının belirli ve sınırlı olması gerekmektedir.

Söz konusu devir işleminde ise kontrolün devri gerçekleşmemekle birlikte, Elf-Selyak'da 1990'dan itibaren hisse sahibi olan ve yönetim kurulunda birer temsilcisi bulunan OYAK ve MAİS'in ticari bilgilere sahip olduğu ve kısıtlamaların sürelerinin de makul ölçüler içinde kaldığı dikkate alındığında, TotalFinaElf S.A.'nın, OYAK ve MAİS'den toplam %32 oranındaki Elf-Selyak hissesini devralırken getirdiği kısıtlamaların anılan işlemin bir yan sınırlaması olduğu kanaatine varılmıştır.

I- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler çerçevesinde;

Total Oil Türkiye A.Ş. ve Selyak Petrol Ürünleri Üretim ve Pazarlama A.Ş.'nin birleşme işlemini gerçekleştirme amacı ile Total Outre Mer S.A. tarafından Selyak Petrol Ürünleri Üretim ve Pazarlama A.Ş.'nin sermayesinin %32'sini temsil eden hisseleri Ordu Yardımlaşma Kurumu ve Motorlu Araçlar İmal ve Satış A.Ş.'den devralmasına ilişkin olarak yapılan hisse devir anlaşmasındaki rekabet yasağına ilişkin hükümlerin devir işleminin yan sınırlaması olduğuna; dolayısıyla bu anlaşma için talep edilen menfi tespit belgesinin verilmesine

OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.